- NOTA DE PREMSA -

El rendiment cognitiu i l'estrès empitjoren durant els dies de més contaminació a Barcelona

Són els resultats preliminars de la recerca de ciència ciutadana CitieS-Health, que s'ha realitzat gràcies a la participació de 300 veïnes i veïns voluntaris al llarg de diversos mesos

Barcelona, 14 de setembre, 2021-. El rendiment cognitiu i l'estrès empitjoren durant els dies de més contaminació a Barcelona. Aquests són els resultats preliminars de **CitieS-Health**, un estudi europeu de **ciència ciutadana** coordinat per Ideas for Change i l'Institut de Salut Global de Barcelona (ISGlobal), centre impulsat per Fundació "la Caixa", per mesurar **com la contaminació afecta a la salut mental** de les persones a la ciutat. L'anàlisi s'ha realitzat al llarg de diversos mesos gràcies al compromís de gairebé **300 veïns i veïnes**, que han participat en la recerca de manera voluntària i han permès **recopilar informació sobre hàbits i mobilitat** durant un total de 160 dies.

La recerca ha revelat que la ciutadania presenta un **menor nivell de concentració** durant els dies en què la contaminació atmosfèrica és més elevada. En concret, **el temps de reacció i el rendiment cognitiu poden variar prop d'un 5%** entre un dia net i un amb alta contaminació de l'aire. També **el nivell d'estrès augmenta** en les jornades amb majors nivells de contaminació. La diferència és de 0,5 (en una escala de 0-10) entre un dia molt contaminat i un dia clar pel que respecta a aquest indicador. En paral·lel, l'estudi ha revelat que, durant els dies amb més pol·lució, la salut cognitiva de les persones que viuen prop d'un **espai verd o blau** (com el mar) es veu menys afectada que la d'aquelles que resideixen lluny d'aquests punts, mentre que les relacions entre contaminació atmosfèrica i benestar cognitiu semblen no variar en funció de l'exposició al soroll. Actualment s'està redactant un article científic amb els resultats perquè siguin validats mitjançant un procés de revisió per parells.

Dades ciutadanes i dades públiques recolzen la recerca

Per a realitzar l'anàlisi, l'equip de CitieS-Health s'ha basat en dades ciutadanes proporcionades per les i els participants de l'experiment. Durant dues setmanes no consecutives, van realitzar un **test de capacitat d'atenció i velocitat de processament** i una sèrie de preguntes sobre **el nivell d'estrès, l'estat d'ànim i la qualitat de la son** a través d'una app. En molts casos també van facilitar les seves dades de mobilitat (GPS) per a estimar la correspondència entre la concentració de contaminants i el temps invertit en les diferents zones de la ciutat. A més, més de 260 persones voluntàries van portar un tub de **captació passiva d'NO_2** que ha permès mesurar la concentració acumulada per cada participant d'aquest contaminant al llarg d'una setmana.

Amb l'objectiu de comparar la mostra i establir correlacions, els resultats s'han creuat amb altres dades públiques com la **mitjana de concentració de contaminants** recopilada per les estacions de la Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació

Atmosfèrica de l'Ajuntament de Barcelona, el **mapa municipal estratègic de soroll** de Barcelona o els **mapes d'ús del sòl** de la ciutat.

Idees ciutadanes per a abordar la problemàtica es presentaran en el Park(ing) Day 2021

L'interès de la ciutadania per l'afectació de la pol·lució a la salut mental ha quedat reflectit al llarg del projecte. No en va, van ser els propis **veïns i veïnes de Barcelona els que van triar el tema d'anàlisi** de l'estudi. En 2019 es va dur a terme un procés participatiu que va involucrar a més de **1.000 residents de Barcelona** i en el qual la salut mental va ser l'assumpte més votat.

Els resultats de l'estudi són només el primer pas per a revertir la situació. Durant l'esdeveniment de presentació de les conclusions de la recerca, organitzat de manera virtual, es van crear quatre taules de diàleg amb veïns i veïnes de la ciutat. Amb el suport de comunitats locals actives a promoure la ciència ciutadana i hàbits sostenibles a la ciutat, les persones participants van debatre idees d'accions que puguin ser implementades tant per particulars com per l'administració pública i que contribueixin a abordar les problemàtiques detectades.

Les àrees d'exploració són: **art i intervencions verdes** per a contrarestar la contaminació i els seus efectes en la salut mental (impulsada amb la col·laboració d'Enverdim), **mobilitat sostenible** per a millorar la salut i la qualitat de vida (amb la contribució de WeCount), com les nostres **dades** poden contribuir a futures recerques científiques en salut (amb el suport de Salus.coop), i **hàbits saludables** per a contribuir al benestar emocional i a la salut mental (coordinat per #PaulaDivulga).

Les recomanacions recopilades per part de la ciutadania es presentaran en el **Park(ing) Day Barcelona 2021**, la intervenció ciutadana per a reivindicar l'espai públic prevista per al **17 de setembre** d'enguany i es compartiran amb les corresponents Administracions Públiques per a fomentar la sensibilització. L'estand, instal·lat al carrer Padilla 230, acollirà una visualització dels resultats de l'estudi interactiva i participativa, que mostrarà els passos seguits en el transcurs de l'experiment, les conclusions finals i una compilació d'accions ciutadanes per a combatre la pol·lució de l'aire i millorar la salut mental.

Sobre CitieS-Health

CitieS-Health té com a objectiu col·locar les preocupacions dels ciutadans en el centre de l'agenda de recerca sobre epidemiologia ambiental en abordar els problemes de salut que els preocupen. Grups de ciutadans de cinc ciutats d'Europa dissenyaran i realitzaran experiments per a explorar com la contaminació en el seu entorn de vida està afectant la seva salut. El projecte crearà un *toolkit* interactiu amb eines personalitzades i millors pràctiques per a la replicació dels estudis en altres llocs per part d'investigadors, individus i grups de ciutadans. El projecte ha rebut finançament del Programa de Recerca i Innovació Horitzó 2020 de la Unió Europea en virtut del Conveni de subvenció núm. 824484.

www.citieshealthbcn.eu

Sobre ISGlobal

L'Institut de Salut Global de Barcelona (ISGlobal) és el fruit d'una aliança innovadora entre la Fundació "la Caixa" i institucions acadèmiques i governamentals per contribuir a l'esforç de la comunitat internacional amb l'objectiu de fer front als reptes de la salut en un món globalitzat. ISGlobal consolida un node d'excel·lència basat en la recerca i l'assistència mèdica que té el seu origen en els àmbits hospitalari (Hospital Clínic i Parc de Salut MAR) i acadèmic (Universitat de Barcelona i Universitat Pompeu Fabra). El seu model de treball es basa en la generació de coneixement científic a través dels Programes i Grups de recerca, i en la seva translació a través de les àrees de Formació i Anàlisi i Desenvolupament Global. ISGlobal està acreditat com a "Centre d'Excel·lència Severo Ochoa" i és membre del sistema CERCA de la Generalitat de Catalunya.

Sobre Ideas for Change

Ideas for Change és una empresa de consultoria i recerca dedicada a la innovació d'impacte. La companyia està especialitzada en el disseny de models de negoci oberts i contributius i en el creixement exponencial de les organitzacions en l'entorn digital. A més, compta amb una àmplia experiència en el desenvolupament d'estratègies de participació ciutadana, en l'impuls d'iniciatives d'economia col·laborativa i en el foment de projectes sobre l'economia de dades.

Premsa ISGlobal

Carol Pozo
carolina.pozo@isglobal.org
+34 677 79 44 91

Marta Solano
marta.solano@isglobal.org
+34 661 45 16 00